



Інститут релігії та суспільства  
Український Католицький Університет

XI Всеукраїнська науково-практична конференція  
для студентів та молодих науковців

# **КОНФЛІКТИ І ПРИМИРЕННЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВІРИ**

*(Львів, 11-12 квітня 2008)*

“*Мир вам!*”  
(Тора)

“*Мир вам!*”  
(Євангеліє)

“*Мир вам!*”  
(Коран)

*Визнання гідності,  
яка властива всім членам людської сім'ї,  
і рівних та невід'ємних їхніх прав  
є основою свободи, справедливості і загального миру  
(Преамбула Загальної Декларації прав людини)*

2008 року світова спільнота відзначатиме кілька важливих дат:

- 60-ту річницю прийняття Організацією Об'єднаних Націй *Загальної Декларації прав людини*;
- 60-ті роковини з дня смерті Махатми Ганді;
- 45-ту річницю проголошення енцикліки Івана XXIII *Мир на землі*.

Ми переконані, що згадані документи й особа Ганді мають глибоке значення для сучасного світу, допоможуть нам у наших пошуках шляхів залагодження конфліктів по всій землі, й в Україні зокрема.

Наша конференція має на меті охопити різні виміри та аспекти понять “конфлікт” і “примирення”. Вона є позаконфесійною та міжрелігійною: серед її учасників не лише християни – католики, православні та протестанти, а й мусульмани та юдеї.

Основна ідея наших конференцій – це обмін знаннями і досвідом різних поколінь та різних наукових осередків. Ми прагнемо створити можливість для зустрічі й діалогу, щоб тим самим підтримати одне одного й надихнути до нових досліджень і дій. Віримо, що такі спільні зусилля сприяють порозумінню, мирному співіснуванню різних світоглядів, допомагають у становленні справді плюралістичного, демократичного, правового суспільства в Україні.

## **Порядок роботи конференції**

***11 квітня (п'ятниця)***

14.30 – 15.00 *Прибуття і реєстрація учасників*

15.00 – 15.15 Відкриття конференції

Привітання від ректорату УКУ та організаторів

15.15 – 17.00 I пленарне засідання

15.15 **Крістіна Гантель-Фрайзер**

15.35 **Анатолій Гриценко**

15.55 **Катрін Гертог**

16.15 **Мирослав Маринович**

17.00 – 18.30 Обговорення теми

18.30 – 19.30 Зустріч з українськими миротворцями

19.30 – 21.00 *Вечеря*

***12 квітня (субота)***

8.30 – 9.30 *Сніданок*

9.30 – 12.30 Діятимуть секції:

- ✓ Священні тексти про конфлікти і примирення
- ✓ Український, європейський і світовий досвід примирення
- ✓ Способи утвердження миру та їхня ефективність
- ✓ Формування переконань: роль культури, освіти і медій у конфліктах
- ✓ Конфлікти і примирення крізь призму віри
- ✓ Conflicts in light of faith (*секція працюватиме англійською мовою*)

12.30 – 13.00 *Перерва на каву, чай*

13.00 – 14.00 II пленарне засідання

Підсумки роботи секцій та конференції

14.00 – 15.00 *Обід*

## **Секція № 1 Священні тексти про конфлікти і примирення**

Модератор: Кіндій Олег

*Авд.120*

1. Бунь Андрій *Папа Климент Римський – символ єдності християнства* (Дрогобицька Духовна Семінарія)
2. Гамбашідзе Михайло *Розв'язання конфлікту духу і тіла у посланнях апостола Павла і сучасність* (Львівський університет фізичної культури, факультет спорту)
3. Демчук Станіслав *Світська норма чи релігійний канон?* (Волинський національний університет імені Лесі Українки)
4. Карповець Максим *Осмислення соціального конфлікту через категорію "часо-простір" в місті* (Національний університет "Острозька академія")
5. Качасенко Юлія *Теорії справедливої війни* (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка)
6. Якубович Михайло *Проблема релігійного конфлікту в автохтонній мусульманській екзегезі (на прикладі тлумачень айатів сур "аль-Бакара", "ат-Тауба" та "Мухаммад")* (Національний університет "Острозька академія")
7. Demjaniuk Igor *Świadectwo religijne Matki przyłożonej M. Mieczysławskiej na ziemi białoruskiej* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
8. Пундяк Уляна *Бути миротворцем – це бути людиною молитви* (Український Католицький Університет)

## **Секція 2 А Український, європейський і світовий досвід примирення**

Модератор: Зайцев Олександр

*Авд.128*

1. Бочар Ірина, *Канадський досвід примирення та попередження конфліктів* (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка)
2. Гринів Дмитро, *Релігійний фактор в афганському конфлікті* (Київський Національний університет ім. Тараса Шевченка Інститут Міжнародних відносин)
3. Конрадї Марина, *Сучасні конфлікти: соціально-філософський*

аналіз (Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова)

4. Краснянська Надія, *Соціальна діяльність протестантських громад у Запорізькій області (1945-1959рр.)* (Запорізький національний університет)

5. Матвієць Аліна, *Діалог цивілізацій: іранський підхід* (Київський національний університет ім. Т.Шевченка Інститут міжнародних відносин)

6. Orlik Adam, *Rola i znaczenie religii i etyki w pojednaniu narodów a konflikt cywilizacji według Feliksa Koniecznego* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

7. Szabaczuk Anrzej, *Ukaz tolerancyjny 17 kwietnia 1905, zarzewie konfliktów narodowościowo- religijnych czy sposób na ich uśmierzenie? Przyczynek do badań nad problemem wprowadzenia w życie ukazu tolerancyjnego na terenie Chełmszczyzny i Podlasia* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

8. Ślaza Paweł, *Konflikt wokół funkcjonowania kapituły katedralnej greckokatolickiej diecezji chełmskiej w okresie rządów biskupa filipa felicjana szumborskiego (1830-1851)* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

## **Секція 2 Б Український, європейський і світовий досвід примирення**

Модератор: Гуркіна Світлана

*Авд.129*

1. Григор'єв Артем, *Домові храми навчальних закладів м. Харкова: історична доля та шлях примирення* (Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна)

2. Мазурика Юлія, *Св. Миколай Японський та російсько-японська війна: досвід примирення крізь призму віри* (Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія")

3. Місюра Валентина, *Слов'янофіли про польське питання на початку 60-х років XIX ст.: релігійний чинник* (Волинський національний університет ім. Лесі Українки)

4. Скалацька Олена, *Особливості динаміки релігійного конфлікту в сучасній Україні (на прикладі нових релігій)* (Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова)

5. Федорик Юрій, *Вплив царської та міжвоєнної польської влади на загострення міжконфесійних та національних конфліктів на*

*Холмщині та Підляшші у кінці XIX – I пол. XX ст.* (Європейський Колегіум польських і українських університетів)

6. Цирфа Юлія, *Роль релігій у зовнішній політиці держав та їх вплив на конфліктогенність міжнародних відносин* (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка)

7. Шум Ірина, *Індійсько-китайський досвід прикордонного врегулювання на шляху від стратегічного суперництва до партнерства* (Київський національний університет ім.Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин)

## Секція № 2 В Українській, європейській і світовій досвід примирення

Модератор: Петльована Ліля

Авд.218

1. Вавелюк Тарас, *Великобританія та Лісабонський договір: проблеми підписання та перспективи ратифікації* (Київський національний університет ім. Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин)

2. Вербіцький Василь, *Хрещення Київської Русі на фоні взаємовідносин Візантії та Риму* (Дрогобицька Духовна Семінарія)

3. Вербова Роксолана, *Комунікація як розв'язок конфлікту у персоналізмі Емануеля Муньє* (Львівський національний університет ім. І. Франка)

4. Радянин Іван, *Українська греко-католицька церква у національному примиренні українців і поляків. Минуле та сьогодні* (Волинський національний університет ім. Лесі Українки)

5. Ходак Інна, *Роль патріархального руху УГКЦ в боротьбі за єдність української Церкви* (Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова)

6. Darocha Magdalena, *Kościół rzymskokatolicki w Galicji a kwestie społeczne na początku XX wieku. Z nauczania arcybiskupa lwowskiego obrz. łac. Józefa Bilczewskiego* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

7. Kolasa Agnieszka, *Problem majątku pocerkiewnego w pierwszych latach po zakończeniu I wojny światowej. Na przykładzie kilku miejscowości z północy Lubelszczyzny* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

8. Królikowski Paweł, *Obraz przymusowych wysiedleń na wschodniej*

*Łemkowszczyźnie w opowiadaniach dawnych mieszkańców. Zastosowanie "historii mówionej" w subiektywnym odtwarzaniu rzeczywistości* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

### **Секція № 3 Способи утвердження миру та їх ефективність**

Модератор: Костюк Андрій

*Авд.219*

1. Балюк Наталія, *Чи можливий мир без війни? Чи можливий світ без війни?* (Київський національний університет ім. Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин)
2. Баранова Наталя, *Діяльність митрополита Платона Городецького на місіонерському терені у Псковській, Ризькій, Донській та Херсонській єпархіях як приклад уникнення релігійног конфлікту* (Луганський національний педагогічний університет ім. Т. Шевченка)
3. Глебов Олег, *Причини виникнення сучасних конфліктів* (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка)
4. Глуговський Віталій, *Етноконфлікт – міф чи реальність* (Кам'янець-Подільський національний університет)
5. Мелех Богдан, *Гарантування прав і свобод людини органами державного управління* (Львівський регіональний інститут державного управління Академії державного управління при Президентові України)
6. Мілевич Катерина, *Діти – жертви релігійних конфліктів батьків* (Волинський національний університет ім. Лесі Українки)
7. Пічак Кирило, *"Причини конфліктів, їхні функції та профілактика. Міжособистісні, внутрішньогрупові конфлікти та їх першопричини"* (Львівська Православна Богословська Академія Української Православної Церкви Київського Патріархату)
8. Прокопенко П.В., *Війна, як об'єктивне явище та шляхи її уникнення* (Київський національний університет ім.Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин)
9. Сухіна Тетяна, *Любов як основна засада побудови толерантних взаємовідносин* (Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля)

#### **Секція № 4 А *Формування переконань: роль культури, освіти та медій у конфліктах***

Модератор: Турчиновський Андрій

*Авд.220*

1. Івасюк Олександра, *Екологічні конфлікти XXI ст.: прогнози експертів та пошуки вирішення* (Український Католицький Університет)
2. Мельник Андрій, *Конфлікт шоу й етос примирення* (Львівський національний університет ім. І. Франка)
3. Подаєнко Юлія, *Конфлікт цінностей ліберальної демократії та сучасного християнства* (Миколаївський державний гуманітарний університет ім. П. Могили)
4. Титаренко Марія, *Концепція "третьої правди" як стратегія порозуміння XXI століття* (Львівський національний університет ім. І. Франка)
5. Шашкевич Микола, *"Площинний" та "глибинний" типи свідомості у російській декадентській публіцистиці на початку XX століття* (Львівський національний університет ім. І. Франка факультет журналістики)
6. Яріко Мирослава, *Концепція справедливості в ісламі* (Харківська державна академія культури)
7. Ярцев Дмитро, *ЗМІ як середовище конфліктів - надійний потенціал чи інструментальна опція?* (Львівський національний університет ім. І. Франка)

#### **Секція № 4 Б *Формування переконань: роль культури, освіти та медій у конфліктах***

Модератор: Дащаківська Оксана

*Авд.221*

1. Бойченко Людмила, *Проблеми усвідомлення сутності війни в сучасних суспільствах* (Миколаївський державний гуманітарний університет ім. П. Могили)
2. Букало Тетяна, *Методичні та методологічні основи діагностики конфліктності* (Волинський національний університет ім. Лесі Українки)



3. Жовнерик Дмитро, *Теорії справедливої війни* (Миколаївський Державний Гуманітарний Університет ім. П. Могили)
4. Кузьмук Ольга, *Роль молоді та ЗМК у протистоянні національної та глобальної культури* (Волинський національний університет ім. Лесі Українки)
5. Юрків Микола, *Психологічні фактори конфліктів у взаєминах батьків і дітей* (Львівська державна фінансова академія)
6. Dawidowski Paweł, *Cyrylica i łacinka w piśmiennictwie białoruskim w związku z konfesyjnym podziałem narodu białoruskiego. Konfrontacje i próby porozumienia* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej Wydział Humanistyczny, Filologia Słowiańska)
7. Rosowski Przemysław, *Święta katolickie i prawosławne w przysłowiaach, konflikt kalendarzy czy wspólny rytm świętowania* (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

### **Секція №5 Конфлікти і примирення крізь призму віри**

Модератор: Турій Олег

*Авд.130 Семінарська кімната ім. І.Шупули*

1. Білецька Тетяна, *Конфліктно-консенсусна модель у врегулюванні соціальних конфліктів* (Кам'янець-Подільський національний університет)
2. Бобко Тетяна, *Конфлікти та шляхи примирення: пошуки відповіді в Євангелії та в практиці міжконфесійних відносин в Україні 20–30-х рр. ХХ ст.* (Запорізький національний університет)
3. Гев'юк Андрій, *Причини, наслідки та шляхи подолання єпархіального конфлікту в Україні між Московським та Румунським Патріархатами* (Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича)
4. Костюк П.І., (Департамент гуманітарної політики Міністерства оборони України)
5. Коханчук Руслан, *Воєнно-гуманітарна доктрина в католицизмі: генеза і детермінанти* (Міністерство Оборони департамент гуманітарної політики)
6. Лозниця Світлана, *Антропологічні та соціальні фактори людської агресивності: причини та способи їх подолання* (Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України)
7. Мелех Любомира, *Юридичний конфлікт у науці та*

*правозастосовній діяльності* (Львівський державний університет внутрішніх справ)

8. Ніколасенко Ольга, *Міжконфесійні відносини на Правобережній Україні наприкінці ХХ -початку ХХ ст. (за наративами польських дворян)* (Харківський національний автомобільно-дорожній університету)

9. Ткачук Павло, *Роль Європейських інституту цієї безпеки у керуванні конфліктами на континенті та за його межами* (Львівський ордена Червоної Зірки інститут Сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного Національного університету «Львівська політехніка»)

10. Цюруп Михайло, *Крос культурні конфлікти та можливості їх замирення крізь призму релігійних віровчень!* (Національна академія Оборони України)

### **Англомовна секція *Conflicts in light of faith***

Модератор: Крістіна Гантель-Фрейзер

*Авд.424*

1. Антоненко Олександр, *Причини виникнення війн і конфліктів та засоби їх подолання* (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка)

2. Вишнеvsька Ірина, *Синергетичні парадигми на шляху подолання конфліктів* (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка)

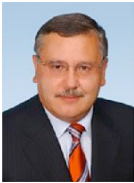
3. Григор'єва Марина, *Студентські організації підросійської України у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.:віддзеркалення конфлікту ідей в історичних джерелах* (Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна)

4. Черкас Богдан, *Порівняльний аналіз конфліктів на Великому Африканському Розі: релігійний аспект* (Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім.Т. Шевченка)

## ДОПОВІДАЧІ:



**Крістіна Гантель-Фрейзер**, PhD (Christina Hantel-Fraser, PhD), професор Інституту вирішення конфліктів (Університет Вікторії, Канада). Викладає конфліктологію і психологію організацій в університетах Канади, США, Німеччини, Угорщини, Греції та України. З 1999 року гостьовий лектор УКУ.



**Анатолій Гриценко**, канд. техн. наук. Голова парламентського комітету з питань національної безпеки й оборони. Автор та співавтор понад 100 наукових праць, зокрема "Військова реформа в Україні: старт чи черговий фальстарт?" (2000), "Ukraine's Defense Sector in Transition: Impacts on Foreign and Security Policy" (1999).



**Катрін Гертог**, PhD (Katrien Hertog, PhD), Центр дослідження миру і стратегій (Лювенський Католицький Університет, Бельгія). Автор монографії: "Етика війни і миру в найбільших релігійних традиціях сучасної Росії – православне християнство та іслам: аналіз конфлікту в Чечні".



**Мирослав Маринович**, віце-ректор Українського Католицького Університету (УКУ), президент Інституту релігії та суспільства УКУ. Правозахисник, колишній політв'язень і дисидент, автор численних публікацій.

Від часу свого заснування в 1997 році Інститут релігії та суспільства Українського Католицького Університету щороку організовує всеукраїнські конференції для обговорення актуальних проблем релігійного та суспільного життя України. За попередні десять років ми мали честь приймати в себе відомих в Україні та за кордоном науковців, політиків, журналістів, церковних і громадських діячів.

Теми та основні доповідачі попередніх конференцій ІРС:

*Діалог людей і культур як шлях нового гуманізму (2007 р.)*

Патріарх Любомир Гузар (Київ), Рефат Чубаров (Київ), Леонід Фінберг (Київ), Євген Захаров (Харків)

*Гідність, солідарність, субсидіарність: до громадянського суспільства в Україні (2006 р.)*

Хосе Казанова (Нью-Йорк), Петро Рабінович (Львів), Павло Ямчук (Одеса), Марія Марко (Львів)

*Україна та об'єднана Європа: християнське коріння і перспективи (2005 р.)*

Кардинал Френсіс Джордж (Чикаго), о. Іван Дацько (Львів), Стефани Дюпаск'є (Париж)

*Соціальна комунікація: виклики XXI століття (2004 р.)*

Збігнев Носовскі (Варшава), Михайло Перун (Рим), Юрій Макаров (Київ), Наталя Габор (Львів)

*Veritas versus Voluntas: Етос сучасної культури (2003 р.)*

Владика Юліан Ѓбур (Стрий), о. Адам Фредро-Бонескі (Варшава), Марія Зубрицька (Львів)

*Цивілізація любові чи цивілізація насильства: особистісні та суспільні мотивації вибору (2002 р.)*

Ігумен Веніамін Новік (Санкт-Петербург), Агнешка Кієвська (Люблін), о. Стефан Батрух (Люблін), Шанталь Дельсоль (Париж)

*Феномен сучасної релігійності: богословсько-філософські, історичні та соціологічні аспекти (2001 р.)*

о. Роберт Тафт (Рим), о. Борис Гудзяк (Львів), Олександр Слободян (Київ), Андрій Дахній (Львів), Мирослав Маринович (Львів)

*Екуменізм в історії Церкви: здобутки, втрати, перспективи (2000 р.)*

Євген Сверстюк (Київ), о. Петро Галадза (Оттава), Олександр Слободян (Київ), Тарас Возняк (Львів)

*Соціальні проблеми посттоталітарного суспільства та можливості Церкви (1999 р.)*

Архієпископ Ігор Ісіченко (Харків), о. Андрій Ткачов (Київ), Вікторія Любашенко (Львів), Андрій Костюк (Львів)

*Стосунки між Церквою і державою: протистояння, стіна розмежування чи співпраця? (1998 р.)*

о. Іван Гаваньо (Дрогобич), о. Михайло Димид (Львів), Віктор Єленський (Київ)